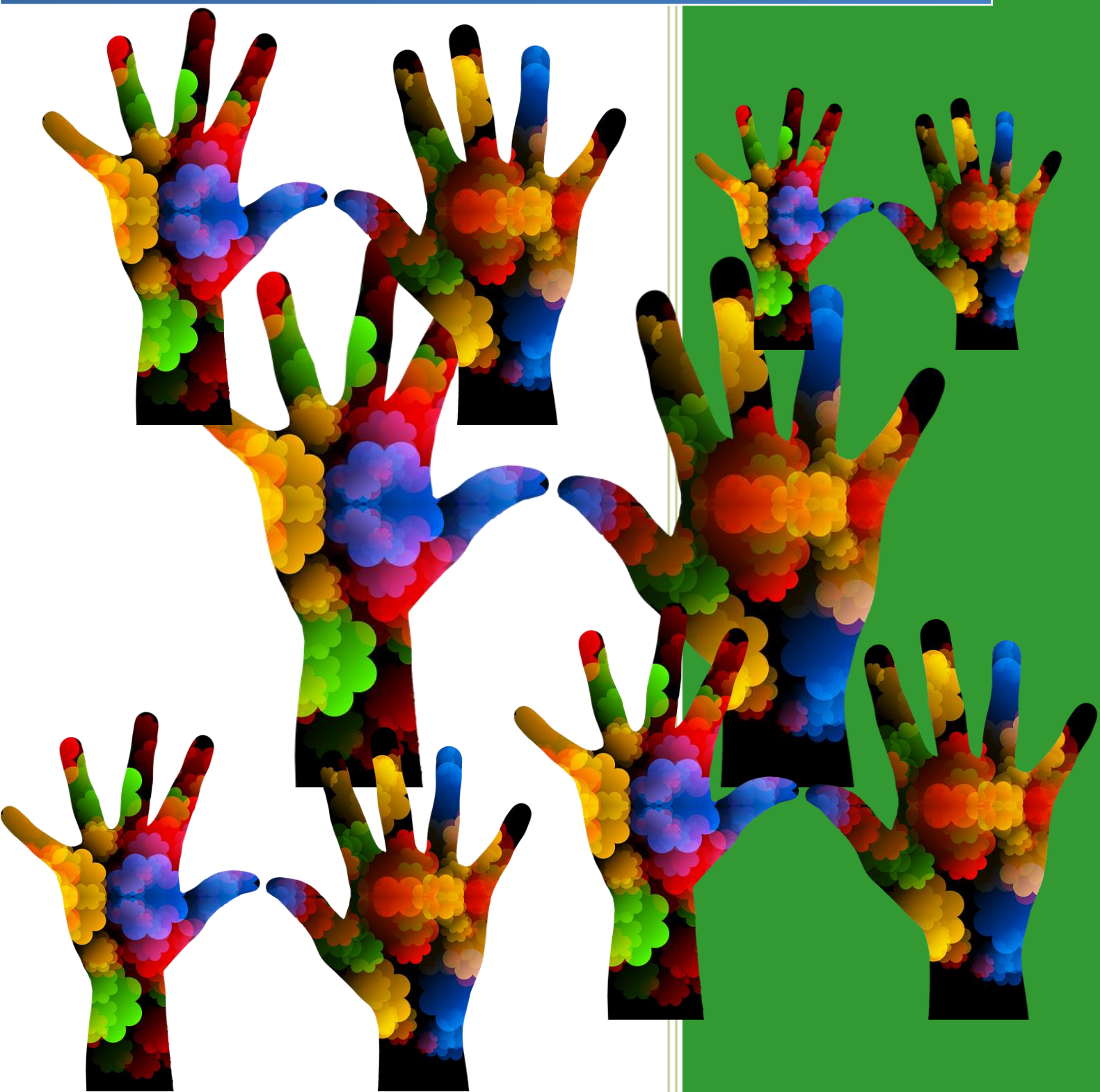

Frivilligstrategi for Eidsvoll kommune

INNHold	SIDE
1: Overordnede mål og fokusområder	
1.1 Innledning	2
1.2 Hvorfor frivillighet	2
1.3 Frivilligstrategi for Eidsvoll kommune	2
1.4 Målgruppe	2
1.5 Overordnet mål	3
1.6 Fokusområder	3
2: Prinsipper og føringer	
2.1 Lokal frivillighetspolitikk	4
2.2 Overordnede prinsipper	5
2.3 Nasjonale og lokale føringer	5
2.4 Oppfølging av strategien	5
3: Handlingsplan	6
Vedlegg	
• Rapport fra kartleggingsundersøkelsen i Eidsvoll oktober 2018	
• Oppsummeringsrapport fra kveldskonferansen september 2018	
• Frivillighetens 10 bud	

1: Overordnede mål og fokusområder

1.1 Innledning

Kommunestyret fattet følgende vedtak i møtet 12.6.2018:

Eidsvoll kommune inviterer hele bredden av frivilligheten til dialog, og jobber for en strategiplan for tverrsektoriell kommunal frivillighetspolitikk, som sendes til hovedutvalgene, rådene, og kommunestyret for endelig behandling.

I etterkant av vedtaket ble det inngått en avtale med Frivillighet Norge og gjennomført en kveldskonferanse med frivillig sektor, samt en kartleggingsundersøkelse sendt alle organisasjoner i Eidsvoll. Det er gjennomført flere åpne møter og informert om prosessen underveis gjennom kommunens nettside og sosiale medier for å involvere frivilligheten. En ressursgruppe sammensatt av en bredde av frivillig sektor har vært delaktige i selve strategiarbeidet. Rapportene, innkomne innspill underveis, samt nasjonale og øvrige lokale føringer danner grunnlaget for den utarbeidede strategien.

1.2 Hvorfor frivillighet

Ifølge frivillighetsmeldingen (St. meld. 10) skaper frivillighet engasjement, fellesskap, inkludering og kulturell og demokratisk innsikt. Høy frivillig deltakelse er avgjørende for den tilliten vi har i samfunnet vårt. Frivillig aktivitet hindrer utenforskap, fremmer inkludering, er de beste skolene i demokrati, avdekker behov og finner nye løsninger, er avgjørende i den norske beredskapsmodellen, bidrar til å sikre den felles kulturarven, og er viktig for å sikre folkehelsen.

1.3 Frivilligstrategi for Eidsvoll kommune

Eidsvoll kommune har en mangfoldig frivillig sektor som bidrar til et rikt lokalsamfunn av stor betydning for innbyggerne. Kommunesektoren er i stadig omstilling og dette krever et fokus på fornyelse for å løse nye oppgaver og samfunnsmessige utfordringer innenfor en ofte strammere kommuneøkonomi. Samfunnet bærer preg av raskere endringer, nye krav og forventninger, og det er behov for en felles forståelse for dagens situasjon og et økt behov for innovative løsninger. Eidsvoll kommune vil med sin frivilligstrategi ta rollen som samarbeidspart og tilrettelegger på alvor. Strategien vil være et verktøy for å styrke samspillet mellom kommunen og frivillig sektor, og frivillig sektor seg i mellom. Strategien skal sikre at samhandlingen gjøres på en forutsigbar og konstruktiv måte, og at Eidsvoll opprettholder og videreutvikler en sterk og selvstendig frivillig sektor. Det er en ambisjon at et styrket samarbeid også skal føre til utvikling av nye løsninger innenfor valgte fokusområder.

1.4 Målgruppe

Eidsvoll kommunes målgruppe for strategien er alle i frivillig sektor, både organiserte og ikke-organiserte frivillige, som driver frivillighet på ikke-fortjenestebasert basis.

Iflg. frivillighetsregisterloven er frivillig virksomhet aktiviteter som ikke er fortjenestebasert, og hvor aktiviteter ikke er organisert av det offentlige eller basert på samvirkeprinsipper og som omfattes av lov om samvirkeforetak.

1.5 Overordnet mål

1. Styrke samarbeidet mellom offentlig og frivillig sektor for å ivareta og utvikle løsninger innenfor valgte fokusområder.
2. Fremme frivillig engasjement og deltakelse.

1.6 Fokusområder

Det er valgt følgende fokusområder:

- Folkehelse
- Inkludering
- Forenkling og samhandling

Folkehelse

Kommunen som offentlig instans har et bredt ansvar for folkehelsearbeidet. Dette gjelder alle virksomheter i organisasjonen. Kommunen skal også legge til rette for samarbeid med frivillig sektor på dette feltet. Det offentlige har imidlertid ikke ansvaret alene, og hele samfunnet må bidra. Dette gjelder både det offentlige og det private, organisasjoner og enkeltpersoner. Folkehelsen skal fremmes gjennom systematisk innsats og kunnskapsbaserte valg. Frivillig arbeid skaper sosial tilhørighet, bidrar til nettverksbygging, hindrer ensomhet, holder folk i aktivitet, og kan være en mestringsarena. Frivilligheten kan nå innbyggere som ikke nås via offentlige tjenester. Eidsvoll har utfordringer i forhold til folkehelsen og det er i kartleggingsundersøkelsen påpekt et ønske om at kommunen har et større fokus på arbeidet.

Inkludering

En kommune med en levende og mangfoldig frivillighet er en inkluderende kommune som lettere kommer i kontakt med og legger til rette for alle grupper i samfunnet. Det er viktig å skape like muligheter for deltakelse på alle arenaer og det skal etterstrebtes tiltak som ivaretar mangfoldet og fremmer inkludering. I kartleggingsundersøkelsen er det blant annet gitt uttrykk for et ønske om tettere samarbeid i forhold til integrering av flyktninger, samt tiltak som gjør at man kan ha et bredere tilbud som inkluderer mennesker med spesielle behov. Det ønskes at kommunen bidrar i arbeidet med å sikre at alle barn får mulighet til å delta i minst én organisert aktivitet, og jobber med fattigdom og utenforskap.

Det er viktig å inkludere frivillig sektor i aktuelle kommunale prosesser og beslutninger for å øke deres medvirkning. Dette for at kommunen og frivilligheten enklere kan dra nytte av hverandres kompetanse og samtidig sikre en bevisstgjøring av hvordan man kan fremme frivillig aktivitet ytterligere.

Forenkling og samhandling

Tid brukt på byråkrati er tid som kan brukes på frivillighet. Det skal etterstrebtes smidige løsninger som forenkler byråkratiet for å lette organisasjonenes utfordringer og senker terskelen for å påta seg administrative oppgaver. Det skal være enkelt å være frivillig i Eidsvoll. Kommunen og frivilligheten må i fellesskap søke å tilrettelegge for at viktig informasjon er god, forståelig og lett tilgjengelig.

Jf. folkehelseloven defineres begrepet folkehelse som «*Befolkningens helsetilstand og hvordan helsen fordeler seg i en befolkning*». Folkehelsearbeidet defineres som «*Samfunnets innsats for å påvirke faktorer som direkte eller indirekte fremmer befolkningens helse og trivsel, forebygger psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, eller som beskytter mot helsetrusler, samt arbeid for en jevnere fordeling av faktorer som direkte eller indirekte påvirker helsen.*»

Samhandlingen mellom Eidsvoll kommune og frivillig sektor, og frivillig sektor seg i mellom, skal styrkes gjennom en lokal frivillighetspolitikk. Det er frivilligheten som er ekspert på frivillig innsats, lokal mobilisering og engasjement, og frivillig sektors medvirkning i samhandlingen med kommunen bør økes. Videre vil kommunen skape møtepunkter hvor det legges til rette for et samarbeid mellom kommunen og organisasjoner, organisasjoner seg i mellom, samt med næringsliv. Kommunen vil søke foreningenes innspill til hvordan dette kan organiseres.

Kommunen må i egen organisasjon legge til rette for læring og erfaringsutveksling mellom virksomhetene i kommunen slik at alle enheter utvikler sitt gode samarbeid med de frivillige organisasjonene. Dette fører til at organisasjonene opplever å bli behandlet mer likt uavhengig av hvem de møter. Kommunen bør bygge kompetanse på tvers av de ulike kommunale sektorene slik at samarbeidet med frivilligheten blir en naturlig del av hverdagen for kommunalt ansatte, og at de frivillige organisasjonene opplever et helhetlig system. Frivillighetens egne tilbakemeldinger om sine utfordringer bør anerkjennes av de kommunalt ansatte og tas høyde for i samarbeidet.

Det er i kartleggingsundersøkelsen påpekt et behov for å se nærmere på blant annet

- Tilgjengelighet i, og bruken av, kommunale bygg og anlegg.
- Tilgang på øvrige fasiliteter slik som utstyr.
- Hvordan tilskuddsordningene fungerer, og hvordan skape forutsigbare rammevilkår.
- Kompetanseheving i frivillig sektor (f. eks søknadsskriving, rekruttering og styrearbeid) og kompetanseheving i kommunen for bedre å kunne se muligheter for samarbeid og forstå hva som må til for at samarbeidet skal fungere til det beste for alle.
- Oversikt over kommunens ansvarsområder og muligheter for samarbeid.
- Synliggjøring og spredning av informasjon om organisasjoner og aktiviteter.

2: Prinsipper og føringer

2.1 Lokal frivillighetspolitikk

Lokal frivillighetspolitikk betyr at kommunen tar ansvar og legger til rette for at frivilligheten skal få gode vilkår. Ved å kartlegge og gå i dialog med den lokale frivilligheten vil man få et lokalsamfunn med høyere aktivitet, trygghet og bærekraft. En slik politikk vil føre til flere vinn- vinn situasjoner for både kommunen og frivilligheten.

Det store mangfoldet av frivillige organisasjoner utgjør en betydelig samfunnsaktør lokalt. Frivillig sektor bidrar med store verdier til samfunnet, er samfunnsbyggende og spiller en viktig rolle i den nordiske demokratiske modellen gjennom å være kanaler inn i demokratiet for interessegrupper og engasjerte borgere. Gjennom sine aktiviteter skaper de merverdier som gir positive effekter når det gjelder folkehelse, integrering, beredskap, bo- evne og sosial inkludering i bred forstand. Dette er en av årsakene til at det de siste årene har blitt et betydelig større fokus på samarbeid mellom det offentlige og frivilligheten lokalt.

Kommunen ønsker å legge til rette for en helhetlig frivillighetspolitikk på alle nivåer. Politikken skal gi grobunn for en aktiv og voksende frivillig sektor. Kommunen vil kunne få gode samarbeidspartnere i arbeidet mot blant annet en bedre folkehelse, og redusere ensomhet samtidig som sosial kapital i befolkningen styrkes.

2.2 Overordnede prinsipper

Overordnede prinsipper i samhandlingen mellom offentlig og frivillig sektor baseres på et likeverdig partnerskap med gjensidig respekt for hverandres roller. Sektorene har ulike, men komplementære roller i samfunnet og frivillig sektor skal supplere, ikke erstatte offentlige tjenester. Det er viktig at frivillighetens egenverdi anerkjennes. Frivillige er frie og deltar der de har sitt engasjement, og foreninger har sine primæroppgaver i henhold til formålet foreningen arbeider for. Kommunen må søke å bygge oppunder dette i samarbeidet, samtidig som kommunen også må ivareta eget behov.

Samfunnsoppdraget skal være basert på demokratiske prinsipper, og samfunnsmessige hensyn er viktige og må ivaretas. Mangfoldet i frivillig sektor er en verdi i seg selv og en forutsetning for den høye deltakelsen vi har i frivillig sektor. Mangfoldigheten må ivaretas gjennom ulike typer virkemidler for ulike deler av frivilligheten.

Det skal etterstrebtes mest mulig forutsigbarhet i rammevilkårene til frivillig sektor for å sikre en bærekraftig drift og utvikling. Økonomisk støtte skal i størst mulig grad kunne benyttes i tråd med frivillighetens egne prioriteringer slik at frivilligheten kan vokse på egne premisser.

Byråkratiet i form av kriterier og krav som utløser støtte til frivillig sektor må etterstrebtes å være enkelt og hensiktsmessig, da tiden som brukes på byråkrati er tid som kan brukes på mer frivillighet.

Samhandling er et begrep som benyttes om koordinering og gjennomføring av aktiviteter i en prosess der ingen enkeltperson eller institusjon har totalansvar for prosessen. Prosessen må derfor finne sted i dialog mellom aktørene.

Utviklingen av frivillighetspolitikken skjer i samhandlingen med frivilligheten, og det må avsettes nødvendig tid for å sikre at denne gjøres på en forutsigbar og konstruktiv måte. Eidsvoll kommune slutter seg til regjeringens mål om at samspillet med frivillig sektor skal preges av:

- Åpenhet
- Forutsigbarhet
- Tilgjengelighet
- Tillit

2.3 Nasjonale og lokale føringer

- St. melding 10/Frivillighetsmeldingen
- Frivillighetserklæringen
- Samarbeidsplattform mellom KS og Frivillighet Norge
- De 10 bud – Frivillighet Norge
- St. melding 15, Leve hele livet
- Fritidserklæringen
- Kartleggingsundersøkelse Eidsvoll
- Eidsvolls kommuneplan, oversikt over helsetilstand, delplan idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet

2.4 Oppfølging av strategien

Eidsvolls frivilligstrategi er utformet med prinsipper og rammer for samspillet som kan stå seg over tid for å skape forutsigbarhet og langsiktighet. Like viktig er det at strategien brukes aktivt og er et levende dokument som gjenspeiler Eidsvolls situasjon og endring i behovene. For å legge til rette for dette vil strategiens del 1 og 2 tas opp til rullering minimum én gang i valgperioden, det vil si hvert 4 år, og del 3 som hovedregel rulleres annet hvert år.

3: HANDLINGSPLAN

Overordnet mål

- Styrke samarbeidet mellom offentlig og frivillig sektor for å ivareta og utvikle løsninger innenfor valgte fokusområder.
- Fremme frivillig engasjement og deltakelse.

FOKUSOMRÅDER	ARBEIDSMÅL	TILTAK	ANSVAR
Forenkling og samhandling	Øke samhandlingen og kompetansen i frivillig sektor og kommunen. Strukturere dialog og samarbeid mellom Eidsvoll kommune og frivillig sektor, samt frivillig sektor seg i mellom.	<ul style="list-style-type: none"> • Det etableres et frivilligforum som representerer bredden av frivilligheten i Eidsvoll. «Vi bryr oss om Eidsvoll» er et godt eksempel på forum/nettverk som kan videreføres og være en god samarbeidspartner opp mot kommunen. • Eidsvoll kommune inviterer frivillig sektor til møte minimum 1 gang per år. Agenda utformes etter hva frivillig sektor og kommunen ser av behov. Møtet skal legge til rette for informasjons- og erfaringsutveksling. Virksomhet Kultur og Frivilligsentralen er vertskap for møtene, og øvrige virksomheter bidrar ved behov. • Legge til rette for medvirkning i kommunale avgjørelsesprosesser gjennom involvering av aktuelle høringsinstanser, og påse at samarbeidsavtaler med frivillig sektor benyttes aktivt av begge parter, i tillegg til at aktuell informasjon er tilgjengelig. 	Eidsvoll kommune i samarbeid med frivillig sektor
	Forenkle dialogen med kommunen, samt tilgangen til kommunale bygg	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunale virksomheter som samarbeider med frivilligheten skal tilstrebe å ha en kontaktperson. • Det utarbeides en mer helhetlig oversikt over lokaler i kommunale bygg som kan lånes eller leies. 	Eidsvoll kommune
	Forenkle byråkratiet	<ul style="list-style-type: none"> • Søknads- og rapporteringsskjemaer for tilskudd gjennomgås for å sikre at de er tydelige på hvilken informasjon kommunen må ha, og samtidig er så enkle som mulig. • Informasjon som er nyttig for organisasjoner bør samles på ett sted og være lett å finne fram til. • Digitale løsninger skal vurderes og videreutvikles. 	Eidsvoll kommune
Folkehelse	Synliggjøre organisasjonslivet og øke tilgjengeligheten til disse for innbyggere og andre	<ul style="list-style-type: none"> • Hver og én organisasjon må selv sørge for å registrere og oppdatere kontaktinformasjon til egen organisasjon i kommunens foreningsregister på nett. • Legge ut arrangement på kommunens aktivitetskalender 	Frivillig sektor
	Skape forutsigbare rammevilkår	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunen vil tilstrebe å opprettholde og videreutvikle tilskuddsordningene så langt det lar seg gjøre innenfor den økonomiske rammen. 	Eidsvoll kommune
Inkludering	Skape like muligheter for deltakelse i frivillig aktivitet	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunen vil legge til rette for at organisasjoner kan søke om tilskudd som fremmer inkludering, f. eks gjennom informasjon om tilskuddsordninger kommunen selv har, eller også eksterne tilskuddsordninger. • Organisasjoner vil aktivt vurdere hvordan de best mulig kan gjøre egen aktivitet tilgjengelig for alle. 	Eidsvoll kommune /Frivillig sektor